

Пазарът е готов за бърз и иновативен подход при предоставянето на услуги

МИРОСЛАВ ВИЧЕВ, ГЛАВЕН ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА БОРИКА АД

30

Дигитализацията във финансовия сектор се ускори в последните години. Къде е България в този процес, изостава или е по-напред от други страни?

В последните години в България навлязоха много финансови институции от чужбина и предоставиха интересни услуги, които привлякоха клиенти. В областта на финтех има редица услуги, които в момента банките и другите финансови институции много бързо разработват, за да могат да осигурят високо ниво на обслужване. Това са мобилни решения, свързани с бързо прехвърляне на пари и удобство при разплащане. Скоростта, с която нашият пазар се адаптира, е много висока и за година до две услугите тук са напълно аналогични с тези на световния пазар.

Гъвкавостта при откриване на сметки и карти се подобрява, процесите се осъществяват изцяло дис-

танционнно и това се ускори както заради пандемията, така и покрай натиска на конкурентни чужди продукти. Не всички играчи на пазара са еднакво бързи, но наборът от услуги съществува и се предоставя вече и от нашата институция. Въпрос на доверие и желание от страна на клиента е това чия услуга да избере.

А кои са по-активни – банките или небанковите институции?

Има примери и от двете страни. Като цяло небанковите институции са малко по-активни и динамични и опитват по-бързо и по-директно да стигнат до клиента. Но наборът от финансови услуги там е ограничен. Пълният набор от услуги се предоставя от банките и клиентите имат необходимост да ползват банка, а не само небанкова институция. Банка-

та е неизбежна и тук въпросът е кои банки успяват, имайки клиенти при себе си, бързо да предоставят съвременни финтех услуги, за да ги задържат.

Това, което БОРИКА АД предоставя, е централна инфраструктура, за да може чрез нас организациите бързо да се разплащат, да идентифицират и комуникират с клиентите си, да осъществяват плащания в интернет по сигурен начин. Наблюдава се сериозна активност от страна на банките и големите институции. Например при незабавните разплащания, които са в рамките на секунди, в момента покритието е около 60% от пазара. Всички имат свои проекти и идеи, но общото добро финансово обслужване на гаден пазар в голяма степен зависи от използването на стабилна и сигурна централна инфраструктура.

Как според вас се развива българската финтех индустрия и докъде може да достигне тя в бъдеще?

В България има местни финтех компании, които са с международен достъп, те се справят много добре и заемат пазари извън страната. Българските компании са достатъчно бързи и динамични, съумяват да намерят най-доброто техническо решение и да го имплементират бързо. Някои от тези компании предоставят и обслужване на банките. Пример е поставянето на ПОС устройството на мобилен телефон, който по този начин се превръща в мобилен ПОС и много лесно малките компании могат да използват тази функционалност в дейността си. Има потенциал за множество компании да оперират на по-широк пазар от българския.

Сигурността на данните е един от най-важните компоненти във финансите. Как БОРИКА АД развива това направление?

За нас като компания, предоставяща централна платежна инфраструктура, която всички ползват, това е от изключително значение. И по закон, и по отделни регламенти сме задължени да обръщаме специално внимание на сигурността. Мога да кажа, че ние сме една от най-одитираните институции у нас за всички стандарти и типове услуги – платежни системи, удостоверителни услуги, разплащания. Разбира се, и атаките не са малко. Особено покрай събитията между Русия и Украйна ние и банките усетихме сериозно повишаването на опитите за киберпрестъпления. Тук мога да споделя един от най-новите ни проекти – изграждането на единен Център за борба с измамите. Целта ни е да предоставим на нашите клиенти – финансови и платежни институции, информация не само за евентуални злоупотреби с плащания, а и за превенция на такива. Дейността на центъра обхваща не само картовите и незабавните плащания, но и всички платежни операции, независимо по какъв канал (като интернет, мобилен банкиране) са инициирани.

БОРИКА АД завърши проекта за незабавните плащания през тази година.

Какви са ползите и добавената стойност от него?

Проектът за незабавни плащания беше съчетан с преминаването на платежната система към Европейския SEPA стандарт на разплащане и това доведе не само до стандартизиране, а и до ускоряване на цялостния процес на разплащане в страната. Стартирайки система, необходима за незабавните разплащания, и обединявайки ги със стандартните разплащания в обща среда, провокирахме банките и те ускориха осезаемо процесите на изпращане и получаване на плащания. В момента не само незабавните плащания, а и традиционните се обработват по всяко време.

А незабавните разплащания сами по себе си широко отвориха пътя за друг набор от иновативни услуги. Една от тях е плащания по мобилен номер, при която са свързани IBAN-ът и номерът на клиента. Работим и по разширяването на проекта за плащания в градския транспорт, паркинги и гаражи. Стремехът ни е в инфраструктурата за незабавни плащания да бъдат включени всички банки, за да превърнем тези услуги в стандарт и достъпни за всички граждани.

Как електронната идентификация допринася за развитието на финансовия и други сектори на българската икономика?

Електронната идентификация набра скорост в последните две години и в момента я предоставяме ние и още една компания на пазара. Идентификацията може да се осъществява както през мобилно приложение, така и през браузър на всяко мобилно устройство, без необходимост от допълнителен софтуер. Към момента, проникването във финансовия сектор като че ли е най-бързо. Редица услуги, които до момента налагаха подписването на хартия, вече могат да бъдат осъществени изцяло дистанционно. Електронните услуги, свързани с отдалечена идентификация и подписване, са все по-често срещана част от преживяването на клиентите при ползване на финансови и застрахователни услуги. Постепенно тези услуги навлизат и в други сектори на икономиката.

Кои са най-новите проекти, разработвани от компанията?

Новите ни проекти са свързани предимно с незабавните плащания. Искаме да дадем възможност и да осигурим по-широк набор от услуги, които банките да предоставят на клиентите си чрез мобилното им банкиране. Работим и за нови възможности, свързани с удостоверителните услуги, електронните фактури и услугите във връзка с отвореното банкиране. Преди по-малко от година стартирахме мултибанкинг платформата InfoPay, която обединява информация за сметки в различни банки на едно място. Изключително ценен инструмент за управление на финансите, който отскоро предлагаме и на частни лица. InfoPay, заедно с електронната фактура и интеграцията с ERP системите на компаниите, са едно комплексно съвременно решение в ръцете на бизнеса.

Както споменах по-рано, развиваме и проекти, свързани със сигурните разплащания в интернет. Вече има по-спокойна нагласа от страна на клиентите за използването на биометрия при разплащанията, както и предоставянето на съгласие за запаметяване на картовите данни при даден търговец. Заг тези процеси стои отново БОРИКА.

Има ли място блокчейн технологията в традиционните финанси?

Блокчейн технологията е изключително важно съвременно постижение, което трябва да намери върното си място. Представата, че ще замени и подмени всичко до момента, е малко прибрзана. Тя е изключително успешна при по-сложни и по-редки еднократни транзакции. Технологията е ценна, ако се използва при необходимост от разпределено поддържане на данни, когато информацията стои на различни места, които се доверяват едно на друго. Добри примери са имотни и нотариални регистри, документарни разплащания като акредитиви, инкаса и гаранции. Рано е да очакваме масово навлизане и замяна на традиционни разплащания и други финансови услуги.